

kallats Niz under fornsvensk tid, detta tros härstamma från det latinska verbet nitere som betyder glänsa. Det finns även en teori om att det kommer från ordet nidh eller nidwa som syftar på Nissans mörkfärgade mossvatten. Nissan är med sina 186 km en av södra Sveriges längsta åar. Här fångades och exporterades den berömda Halmstadlaxen redan på 1600-talet.

17. Slottsparken

I parken intill Halmstad Slott kan du se de enda, kvarvarande resterna av den gamla vallgraven som omslöt Halmstads Fästning. Spåren av den gamla befästningsvallen syns på slottsmuren där man murat in den gamla sträckningen över Södra vägen. Vidare ser du de trädäckta kullarna där vallen började sin halvmåneformade sträckning. Missa inte heller Fredrik Wretmans konstverk 0+0=8, eller "Nollan" som den kallas i folkmun.

18. Halmstad Slott

Fram till 1645 var Halland danskt och styrdes under 1600-talet av den danske kungen Christian IV. Kung Christian var en framgångsrik byggherre och ville modernisera sina gränsfästningar mot Sverige, däribland Halmstad. I början av 1600-talet stod därför Halmstads fästning klar och 1619 stod Halmstad Slott färdigbyggt.

19. Picassoparken och kvinnohuvud

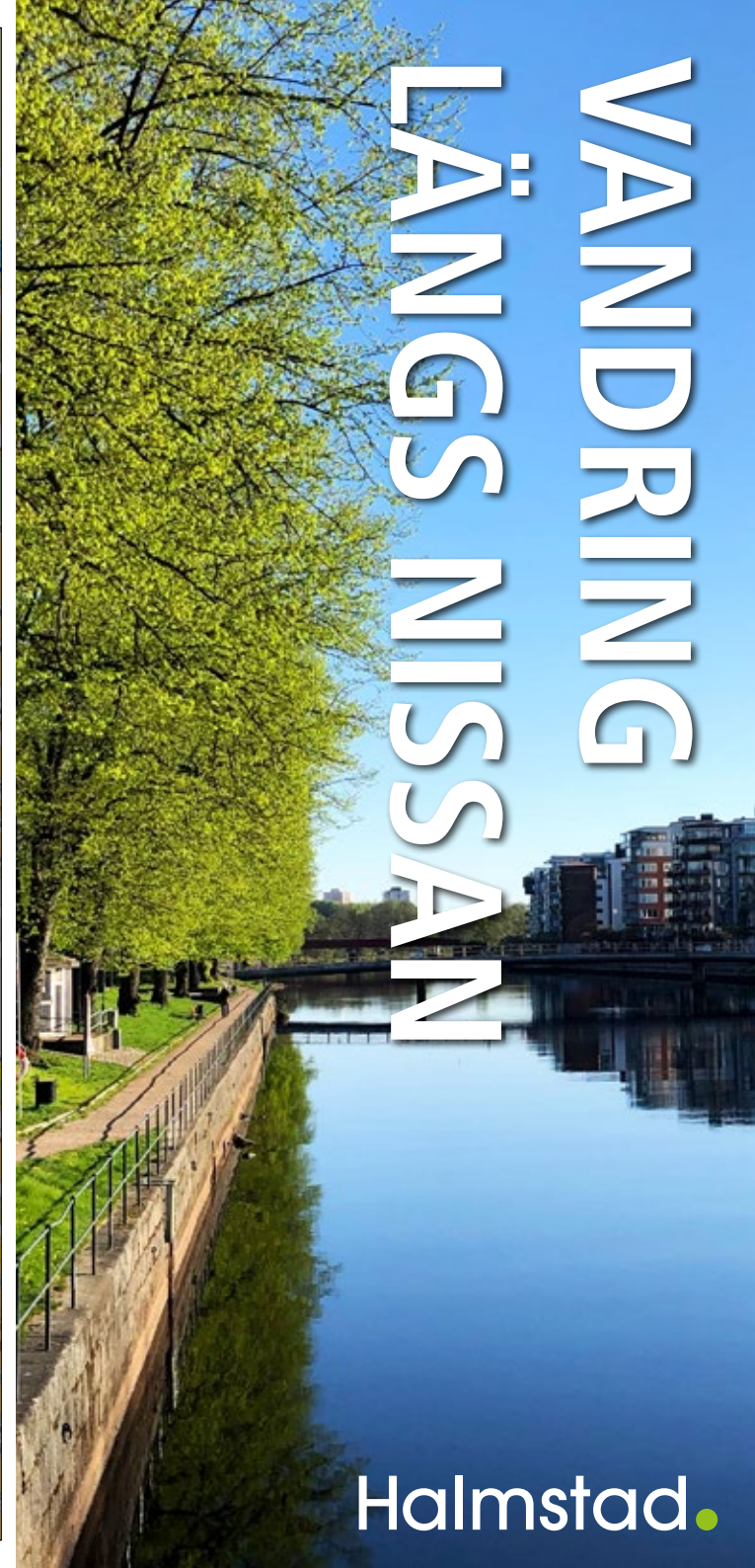
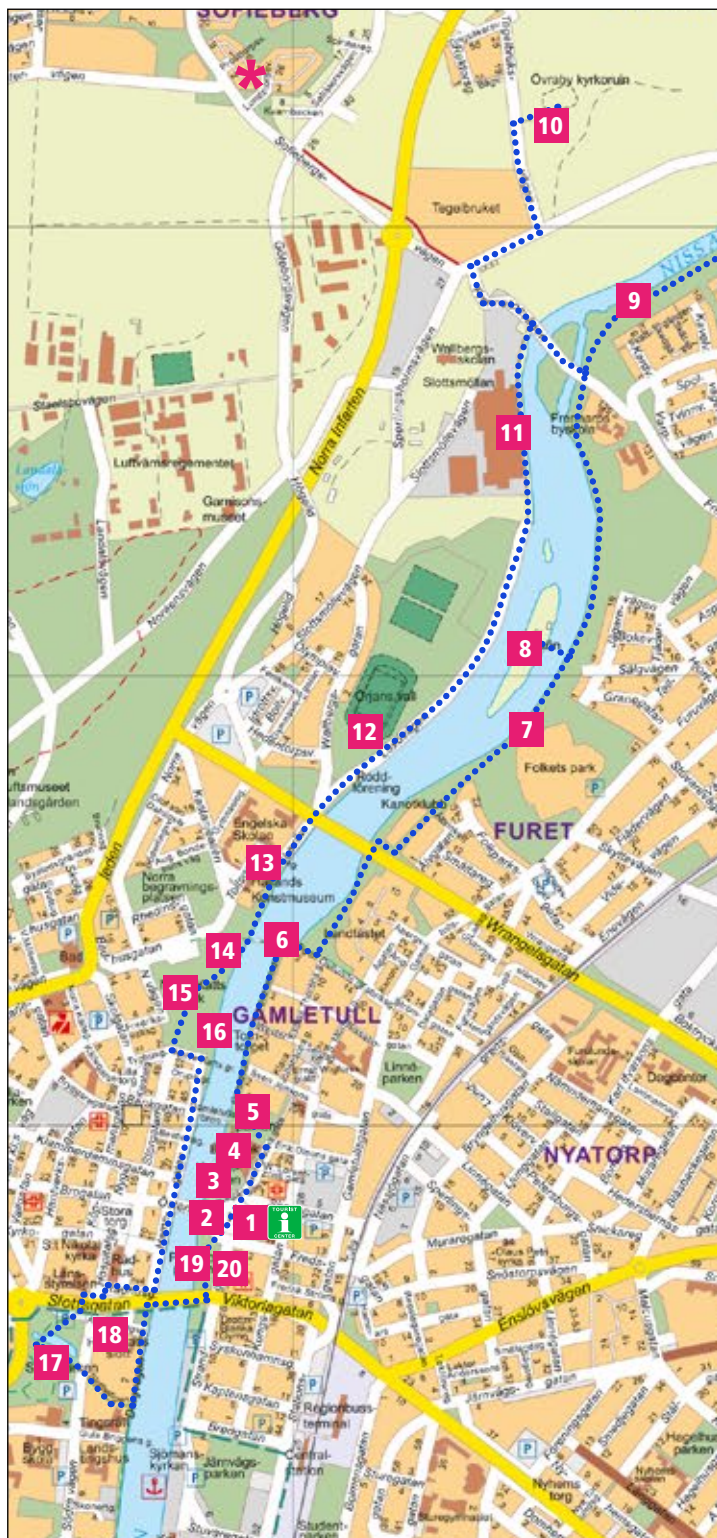
Parken som tidigare haft namnen Figaroparken, Österbroparken och Österbro-planteringen har länge varit plats för olika konstverk som skapat diskussion. 1962 kom Walter Bengtssons "Laxen går upp" på plats. Trots en del skeptiska röster har skulpturen blivit något av ett folkkärt konstverk som lättasamt kallas "Tre piss i Nissan". 1971 restes Picassos sandblästrade betongskulptur "Kvinnohuvud". Skulpturen är ett porträtt av Picassos sista hustru Jacqueline Roche som ska ha haft ett väldigt uttrycksfullt ansikte, vilket du kan se genom att betrakta konstverket från olika håll och vinklar.

20. Immanuelskyrkan

År 1900 stod Immanuelskyrkan färdig, efter ritningar av arkitekten Fritz Eckert. Halmstads Evangeliska Missionsförening lät uppföra den pampiga kyrkan, som hade plats för bra många fler än antalet personer i församlingen. Inuti Immanuelskyrkan finns bland annat en fond som är målad av Halmstadgruppens Erik Olsson.

För mer information: destinationhalmstad.se

VÄNDRING LÄNGS NISSAN

1. Halmstads Teater

Halmstads teater invigdes 1954. Redan under 30-talet planerades teaterbygget, men andra världskriget innebar ett stillestånd för allt byggande. Halmstads Teater har en rik konstnärlig utsmyckning invändigt. Många av de konstnärer som aktivt medverkade till att göra teaterhuset till en nationell angelägenhet är idag berömda. I Teaterns foajé utfördes 1953-54 en stor väggfresk, där samtliga konstnärer i Halmstadgruppen har medverkat.

2. Österbro, Östre Port & Österskans

När Halmstads fästning stod klar i början av 1600-talet fanns det fyra stadsportar. Vid Österbro låg stadens östra stadsport och bron var stadens enda förbindelse över Nissan, och hade stor strategisk betydelse. År 1612 beslutades det att bygga en vallgrav med utanpåverk vid östra brofästet för att skydda bron. Den konstgjorda ön, även kallad "skans", som skapades när vallgraven byggdes, kom naturligt att kallas för Österskans. En del av stenarna från utanpåverket finns fortfarande att beskåda vid Kapsylparken vid Nissans kant.

3. Östra Bryggeriet & Kapsylparken

Där Stadsbiblioteket ligger, låg Östra Bryggeriet fram till 1986. Den enda kvarvarande byggnaden ligger ner mot Nissan, precis norr om biblioteket och har sedan nedläggningen bland annat huserat kulturskolan. Parken precis söder om biblioteket har fått namnet Kapsylparken eftersom bryggeriets törstigaste kunder oftast inte hann längre än runt hörnet och in i parken innan de öppnade sina drycker.

4. Halmstad Stadsbibliotek

Stadsbiblioteket ritades av arkitekterna Mette Wienberg och Kim Holst Jensen vid Schmidt Hammer Lassens arkitektkontor i Århus, Danmark. Biblioteket som invigdes 2006, har både vunnit och varit nominerad till flera priser för sitt unika utseende. Byggnadens form är helt unik och skapad efter de träd som stod och står på tomten. Arkitekterna lade helt enkelt ett papper på markplanen och ritade upp byggnadens form efter träden.

5. Nordiskafilt & Nissastrand

Längs med Nissans östra flodbank låg fram till 1991 Nordiskafilts fabrik, innan den flyttades ut till Flygstaden och en ny stadsdel planerades på Gamletull. Numera står endast det gamla vattentornet och kontorshuset kvar ibland de nya lägenheterna på området Nissastrand.

6. Järnvägsbron

Järnvägsbron över Nissan fick sitt nuvarande utseende 1928 när den byggdes om från en fackverksbro. Under 70- och 80-talet lades stationen ner och Väst kustbanan fick ny sträckning nordost om Halmstad.

Därefter gjordes bron om till gång- och cykelbro och är idag en vacker och välkommen genväg över Nissans glittrande vatten.

7. Sommarlust & Folkparken

Redan på 1860-talet tog sig unga Halmstadbor till Furet för att spela fiol och dansa, och snart ordnades där servering samt attraktioner som karusell och slänggunga. 1900 utvecklade dansen C A Freckman området genom att starta Sommarlust där besökarna bjöds på aktiviteter som konserter och folkdans. Han anlade även banor för friidrott och en fotbollsplan. Området var Halmstads mest besökta idrottsanläggning fram till 1922 då Örjans Vall invigdes. 1927 köptes nöjesparken upp av Föreningen Folkets Park, som döpte om den till Folkparken och fick över 80 000 besökare första året.

8. Laxön

Redan på 1860-talet var Laxön en uppskattad utflyktsplats. I början av 1900-talet tog nykterhetsrörelsen IOGT över verksamheten. Ambitionen var att under ordnade former bjuda gästerna på en god "fostrand" musikunderhållning och nöjen. En modern dansbana med dansgolv byggdes. På 1920-talet hårdnade nöjeskonkurrensen från Tylösand och den nystartade Folkparken, men Laxön höll sig i liv ända fram till 1938. År 2010 startade IOGT upp sin verksamhet på ön igen. Under sommartid kan du nu njuta av olika typer av arrangemang på den historiska underhållningsön.

9. Hjalmar Mellanders Stig & Alfreds Källa

Ta en avstickare på Hjalmar Mellanders stig och vandra ibland de stolta, vackra bokarna. Hjalmar Mellander var en av Halmstads främsta idrottare och blev Halmstads första olympiska guldmedaljör när han vann guld i antik femkamp i Athens Olympiska spel 1906. Stigen var en populär träningsplats eftersom slagg från fabriker och tegelbruket gjorde stigens ytbeläggning särskilt lämplig för löpning. På denna stig hittar du även Alfreds källa som är känd sedan 1870-talet. Alfred Wallberg lät analysera vattnet och det visade sig ha högre mineralhalt än andra kända hälsokällor. Vattnet ansågs så bra att läkare rekommenderade sina patienter att 'dricka brunn' här för att bota olika sjukdomar.

10. Övraby Kyrkoruin och "Gamla Halmstad"

Kyrkan i Övraby tros vara byggd som en stavkyrka redan på 1000-talet och ska då ha hetat Maria kyrka. Denna kyrka ersattes av en stenkyrka på 1100-talet och genomgick flera förändringar. Vid Övraby har man bland annat hittat fynd som keramik och olika typer av mynt, vilket tyder på att området var bebyggt. Platsen runt Övraby är där Halmstad låg innan det på 1300-talet flyttade närmare havet till den plats vi idag kallar Halmstad city.

11. Slottsmöllan

1850 byggdes Slottsmöllan för att utveckla den tillverkning av kläder

och tygfärgeri som Isak Reinhold Wallberg hade startat i centrala Halmstad. Strax därefter började Slottsmölleteglen tillverkas ett stenkast härifrån, på den plats där det idag står tre höghus. Vid denna tid fanns det endast cirka 3000 invånare i Halmstad, men staden börjar växa sig större och större. Idag huserar en mängd olika företag i de gamla industrilokalerna.

12. Örjans Vall & S:t Örjans Kloster

Där Örjans Vall idag ligger fanns det på 1200-talet ett dominikanerkloster med kapellet S:t Örjan. När staden flyttade följde dominikanerna med och byggde S:t Katarina kloster söder om nuvarande Klammerdammsgatan. Vid flytten lämnades S:t Örjans kapell intakt och blev senare ett hospital. I juli 1922 invigdes idrottsplatsen Örjans Vall av den dåvarande kronprinsen Gustav Adolf. 1958 spelades här två gruppspelsmatcher i världsmästerskapet i fotboll Nordirland-Tjeckoslovakien (1-0) och Argentina-Nordirland (3-1). Örjans Vall anses vara en av Sveriges vackraste fotbollsarenor.

13. Hallands Konstmuseum

Hallands museiförening bildades 1886 med avsikt att samla in föremål med historiskt värde och kunna visa dem för allmänheten. Föreningen köpte och räddade dessutom byggnader som Kirsten Munchs hus, Brooktorpsgården och husen på Friluftsmuseet Hallandsgården. Museibygnaden invigdes i september 1933 efter ritningar av Ragnar Hjort. 2010 bytte man namn från Läns museet Halmstad till Hallands Konstmuseum och en rejäl om- och tillbyggnad har gjorts mellan 2016-2019.

14. Norre Katts Park

Denna park ligger lika centralt i staden som den gör i halmstadbornas hjärtan. Marken, som har varit en del de gamla fästningsverken, köptes 1843 av gästgivaren A J Sjögren. Han anlade ett attraktivt nöjesområde för stadens invånare med namnet Tivoli. Under årens lopp har parken bland annat huserat en botanisk trädgård, en tågstation, flera olika restauranger, ett varm- och kallbadhus och en musikpaviljong. 1918 döptes parken om till Norre Katts park. 1968 lade Stockholms stadsträdgårdsmästare Holger Blom ett utformningsförslag för parken, som tog fasta på områdets historiska karaktär med försvarsverk, vilket ligger till grund för dagens utformning av bastionen och parken.

15. Rotundan

Den enda kvarvarande äldre byggnaden i Norre Katts Park är Rotundan som 1865 uppfördes som en serveringspaviljong till Tivolirestaurangen. Under sommarmånaderna drivs det caféverksamhet med flertalet konserter här.

16. Nissan

Ån Nissan har sin källa i det småländska höglandet, strax sydväst om Taberg i en mosse med det passande namnet Nissakälla. Det finns flera olika förklaringar till åns namn, bland annat ska ån ha ►

